

Noseće konstrukcije vozila i karoserije vozila

Zadaci noseće konstrukcije vozila su:

- objedinjavanje svih komponenti u jednu funkcionalnu celinu – vozilo,
- prijem opterećenja koje nastaju u korišćenju vozila.

Noseće konstrukcije vozila se dele u tri grupe, u zavisnosti od integrisanosti karoserije i nosećeg sistema:

- noseći ili osnovni ram – šasija, kod teretnih vozila i terenskih putničkih vozila,
- samonoseća karoserija, kod putničkih automobila i lakih teretnih vozila na platformama putničkih automobila,
- prostorne rešetkaste konstrukcije, kod autobusa.

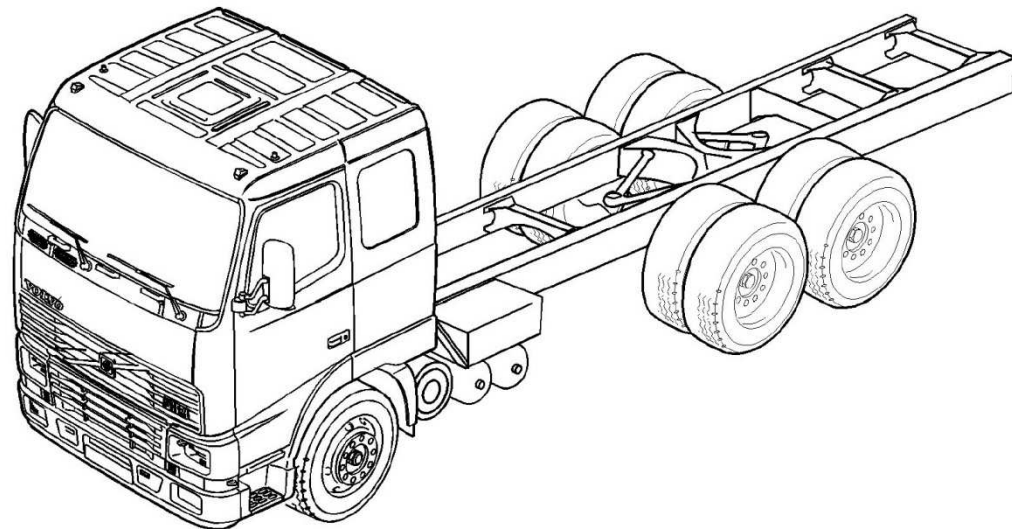
Noseći ram

Na noseći ram se pričvršćuju svi ostali elementi vozila: karoserija, motor i transmisija, sistem za oslanjanje i drugo.

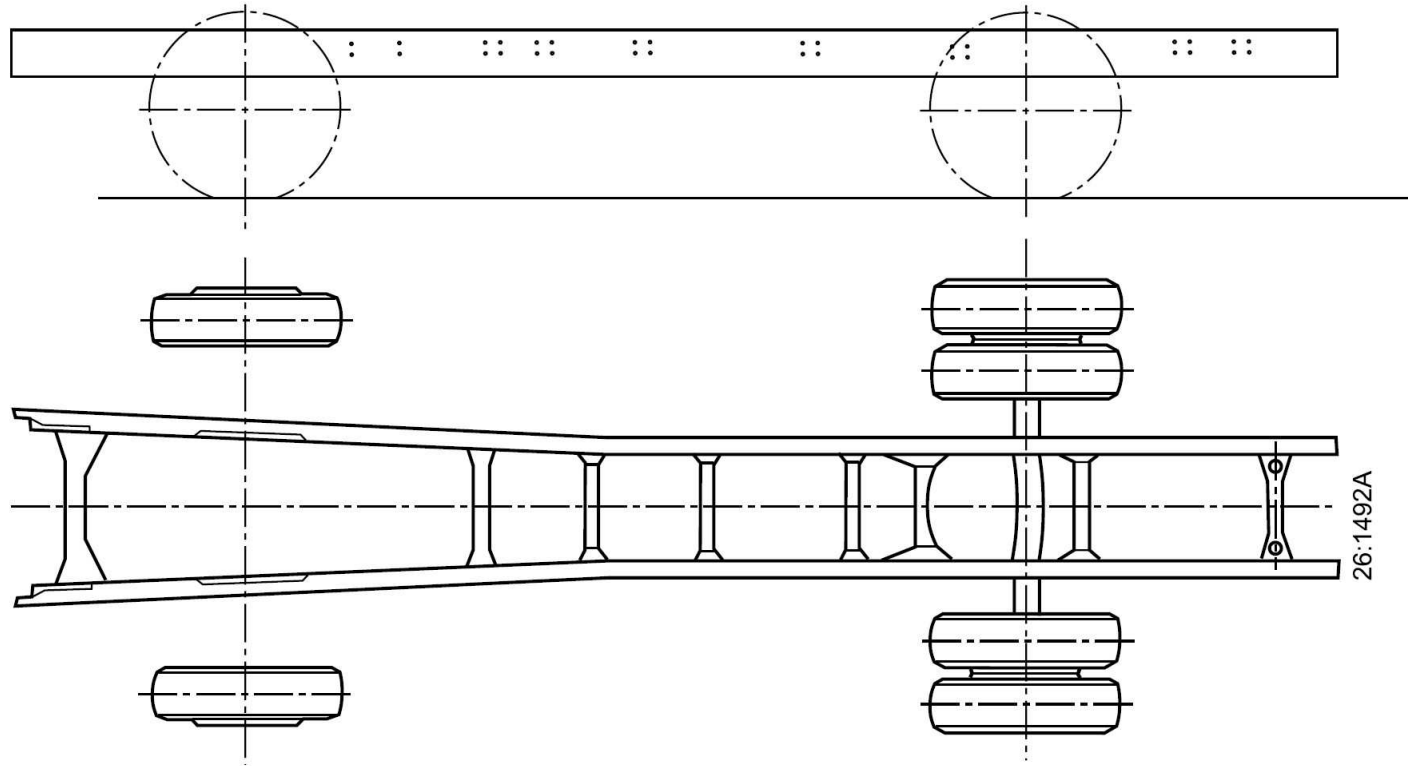
U konstrukcijama sa posebnim nosećim ramom, moguće je izvesti različite verzije nadgradnji i karoserija za isti donji postroj na jednostavniji način.

U poređenju sa samonosećim karoserijama koje se koriste u putničkim automobilima,

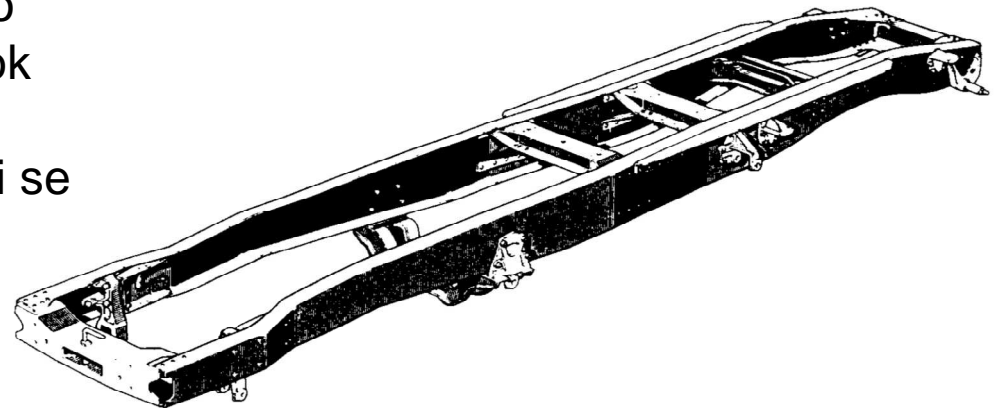
- projektovanje i izrada su jednostavniji,
- karoserija/nadgradnja je manje izložena opterećenjima kojima je izloženo vozilo
- vozilo je robusnije, ali je i teže.

Noseći ram

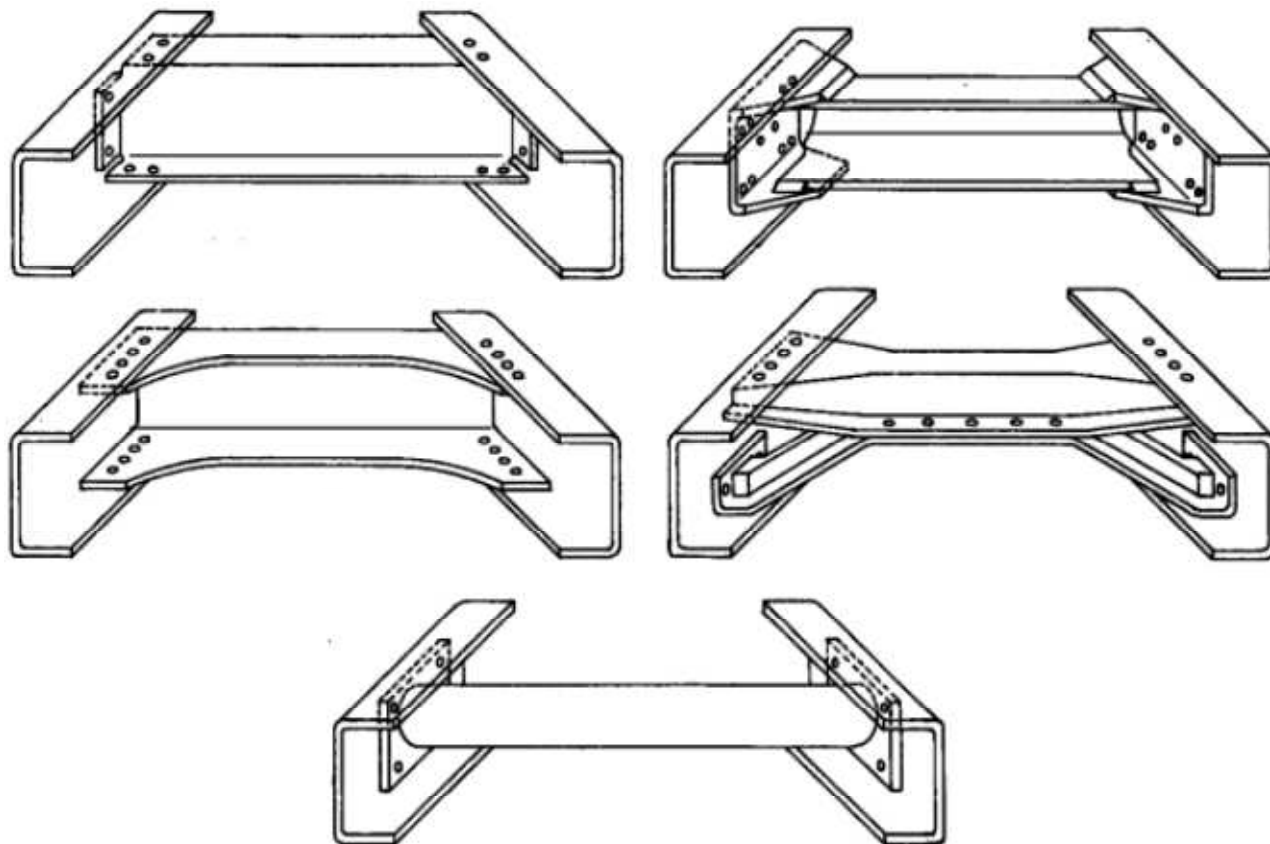
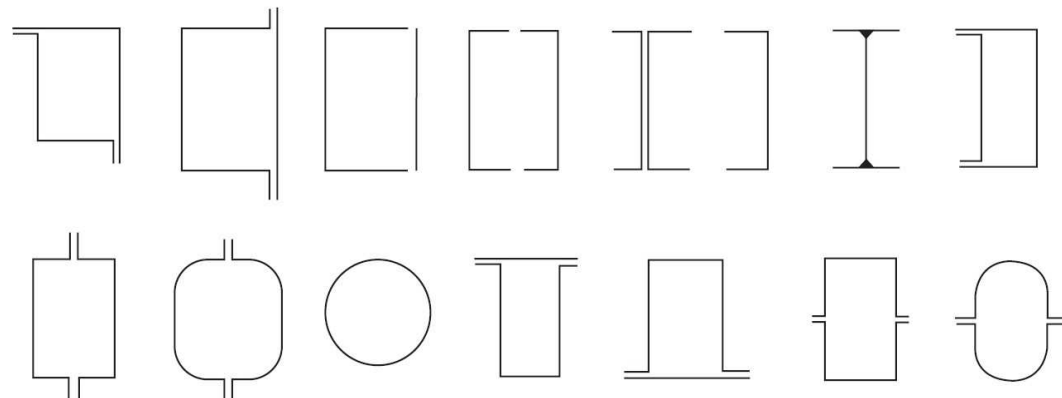

Profil može biti promenjive veličine po dužini šasije (na N_2 i N_3) ili jednak, dok krakovi mogu biti pravi ili zakrivljeni u horizontalnoj ili vertikalnoj ravni, da bi se dobio prostor za hod sistema za oslanjanje, zakretanje upravljačkih točkova, smeštaj motora i sl.

Poprečni presek profila
nosećeg rama:

- čelični otvoreni U-profil
na većim kamionima
(N_2 i N_3),
- na vrsti N_1 mogu biti i
zatvoreni.

Samonoseće karoserije

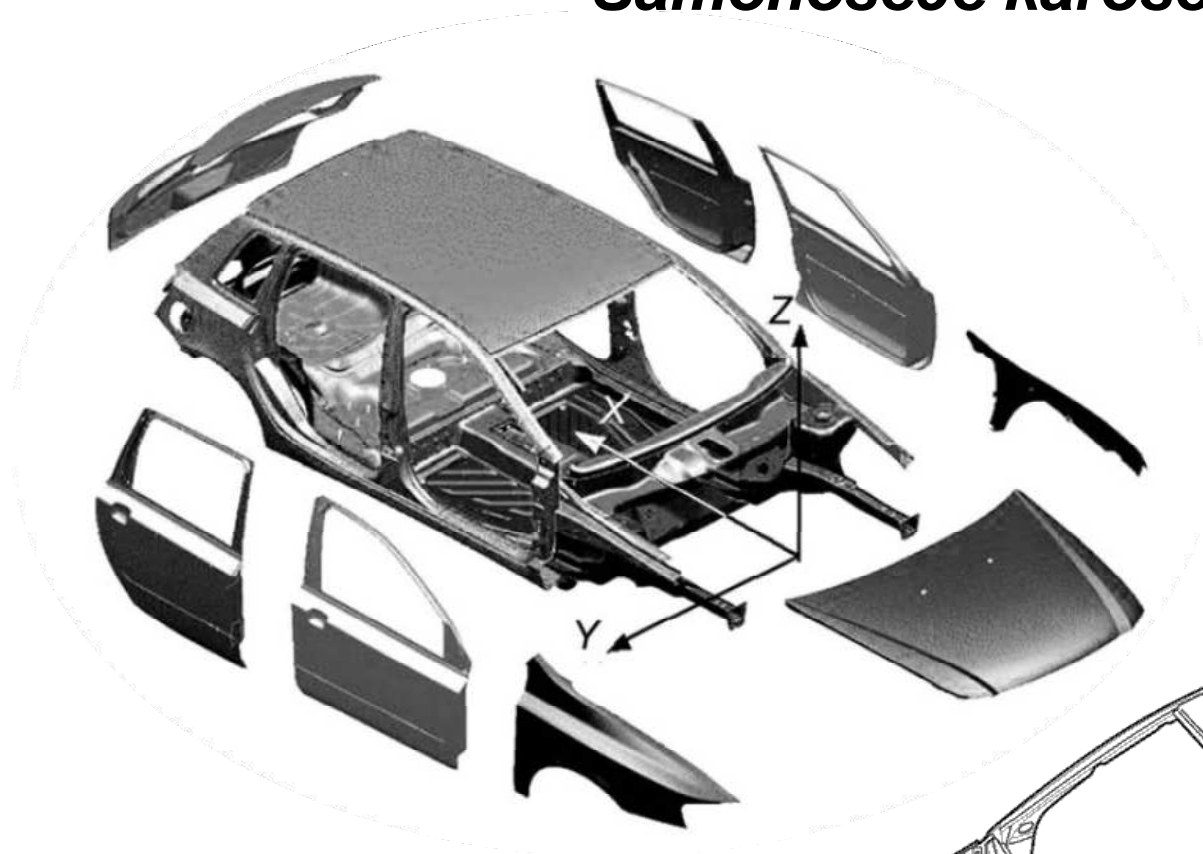
Kod samonosećih karoserija, noseća struktura vozila je integrisana sa karoserijom - prostorom za smeštaj putnika, motorskim prostorom i prtljažnim/teretnim prostorom.

Zadaci samonoseće karoserije, su pored objedinjavanja komponenti vozila i prijema opterećenja i:

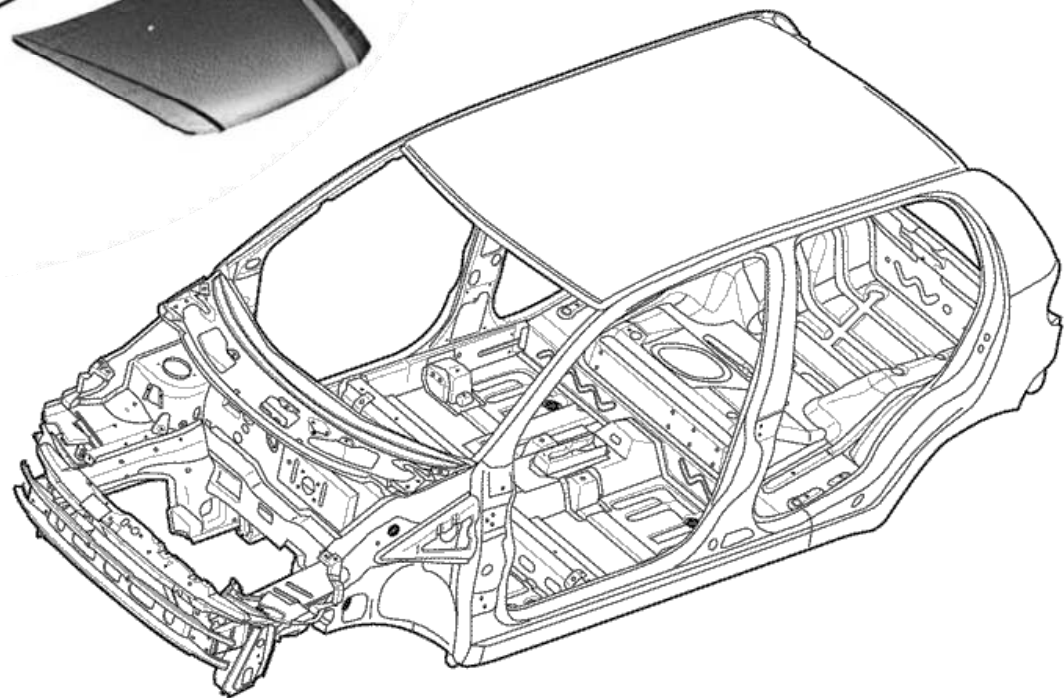
- obezbeđivanje ergonomičnog prostora za smeštaj putnika,
- zadovoljenje estetskih zahteva,
- aerodinamičnost,
- mehanička, zvučna i toplotna zaštita prostora za putnike,
- smanjenje mogućnosti povreda pešaka pri sudaru.

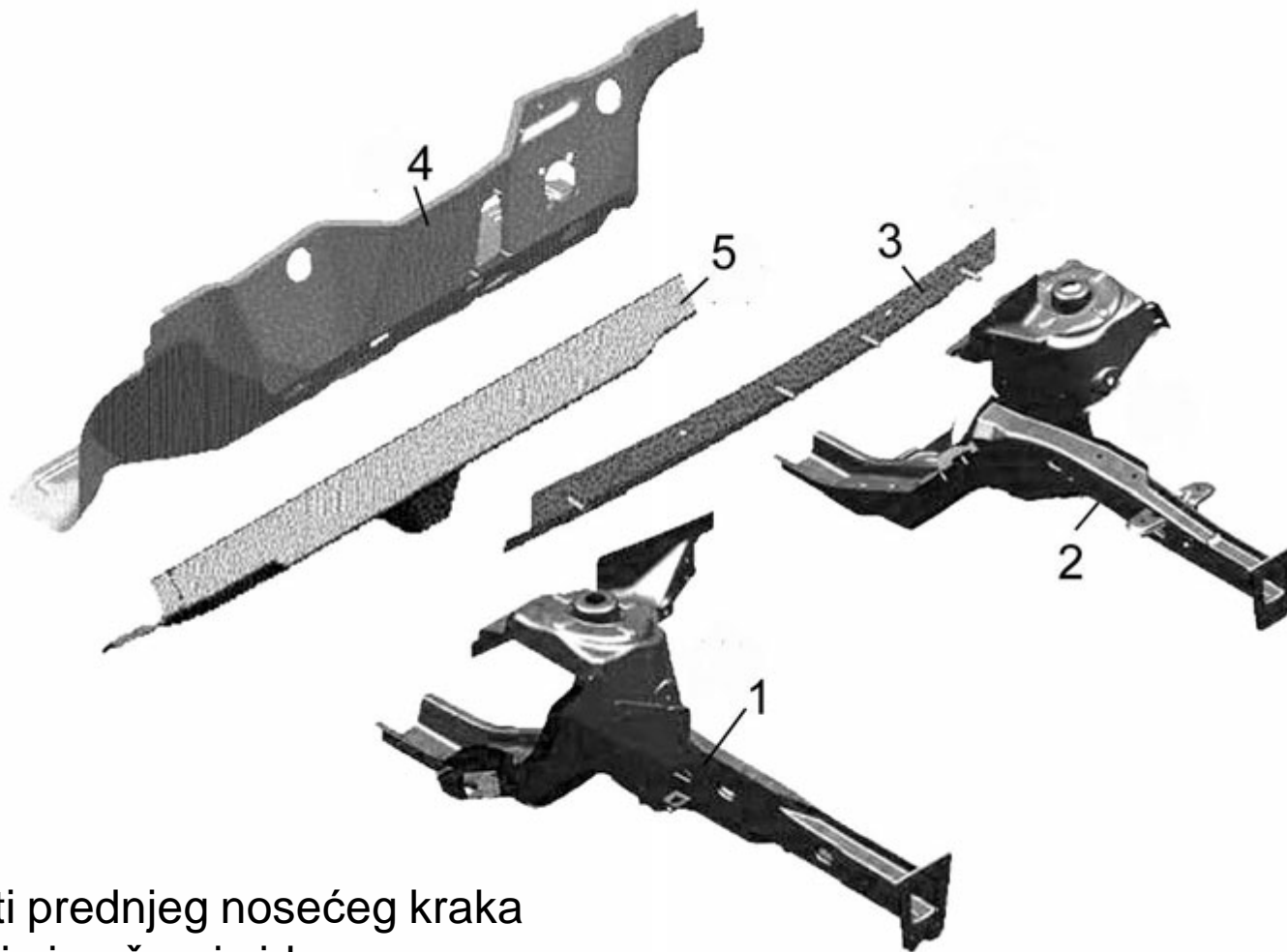
Dodatni zahtevi su mala masa, tehnologičnost, niska cena izrade, reciklabilnost, zadovoljavajući vek trajanja...

Samonoseće karoserije

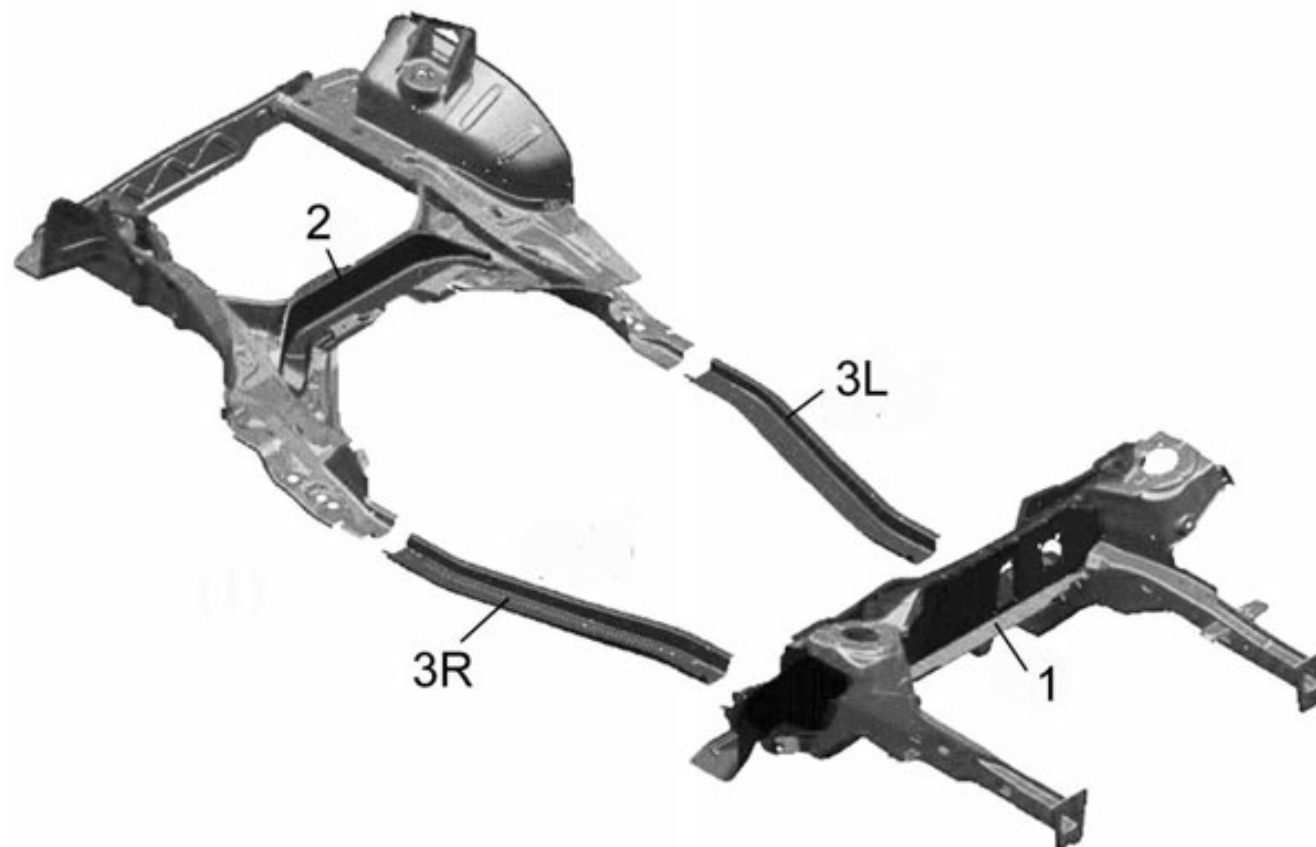

Školjka karoserije:
Body-in-White

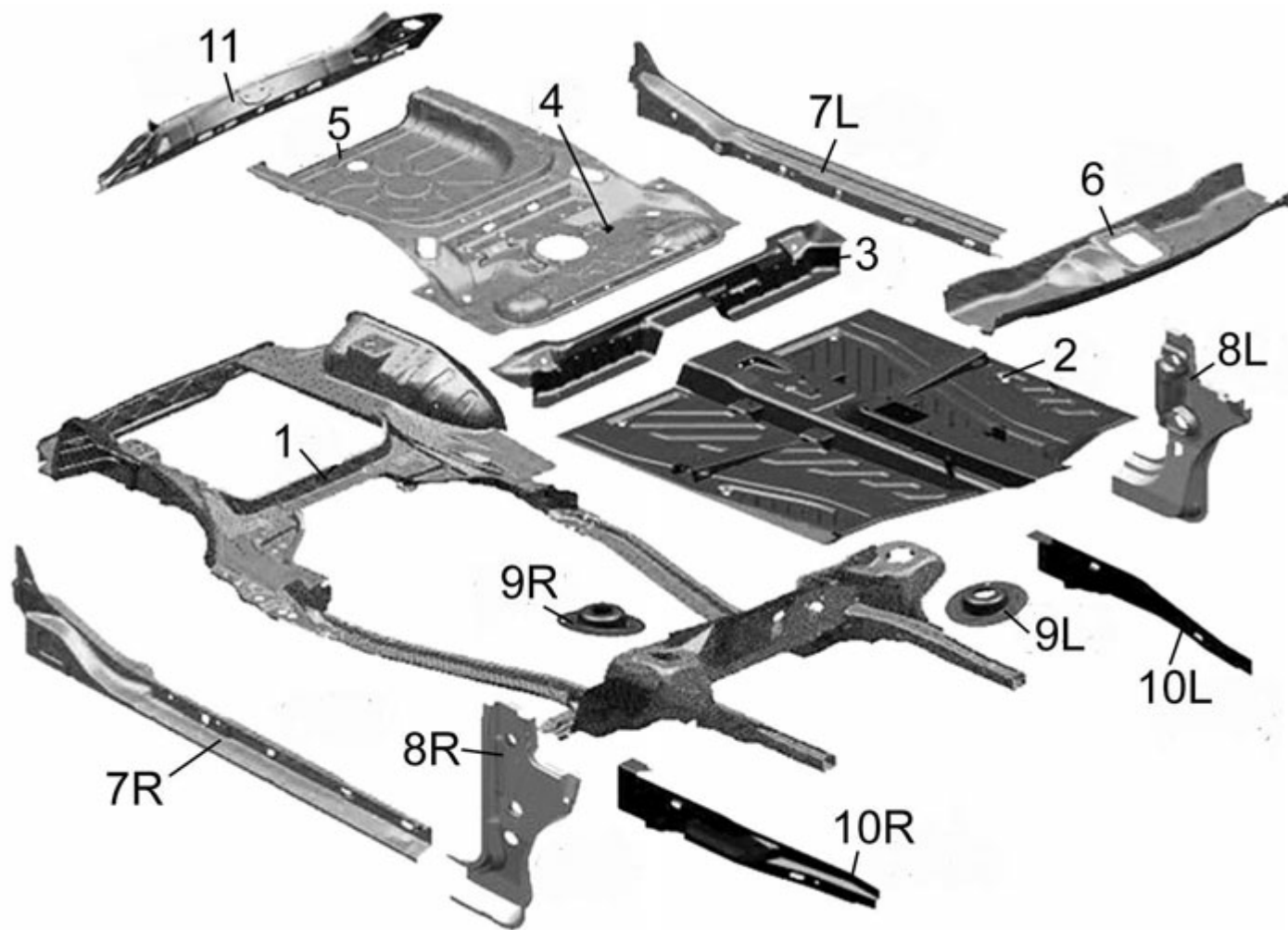

Elementi prednjeg nosećeg kraka
karoserije i požarni zid

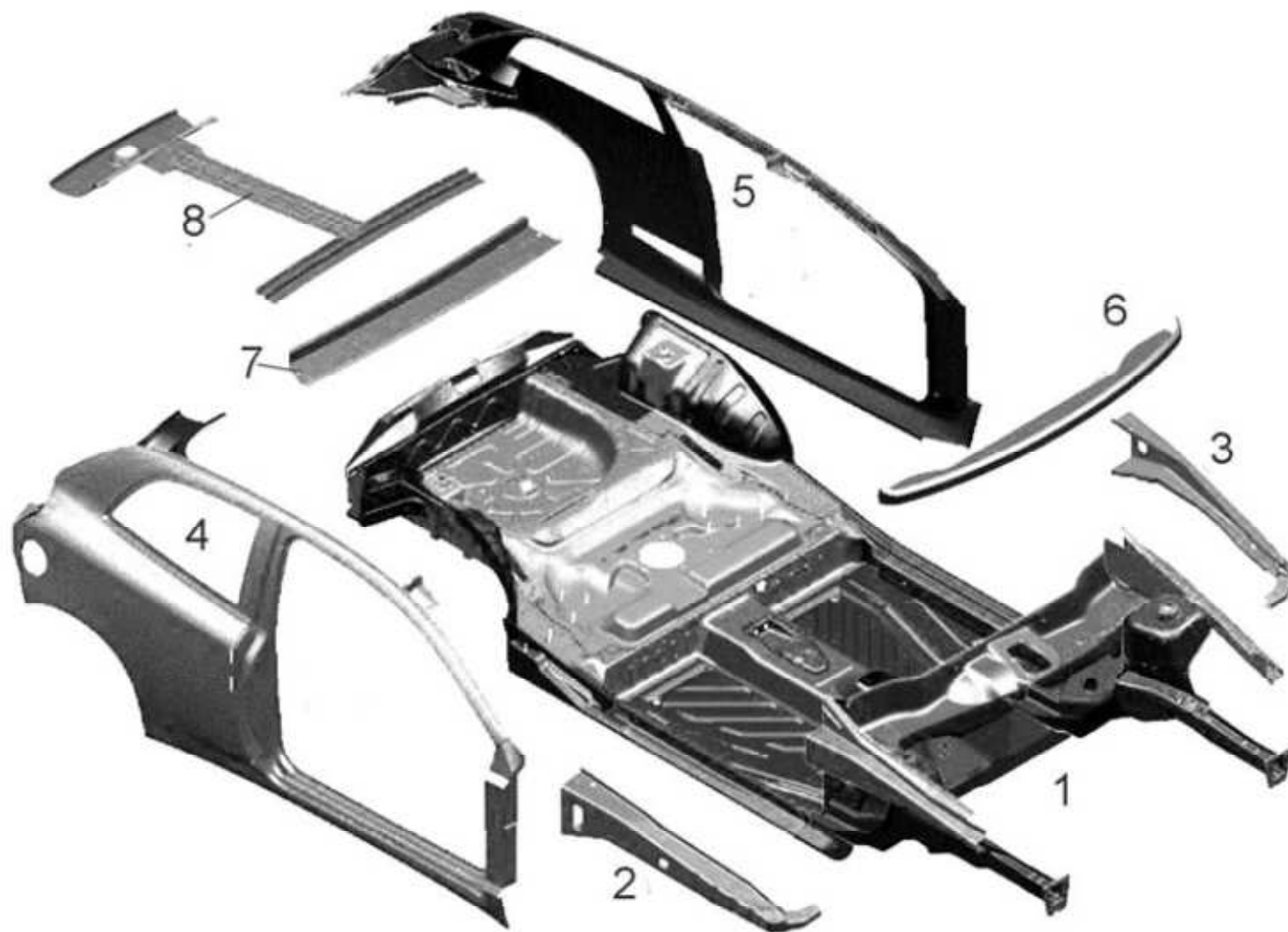

Donji deo rama samonoseće karoserije sastoji se od sklopa prednjih krakova 1 i zadnjeg nosećeg dela 2, spojenih uzdužnim profilima 3L i 3R

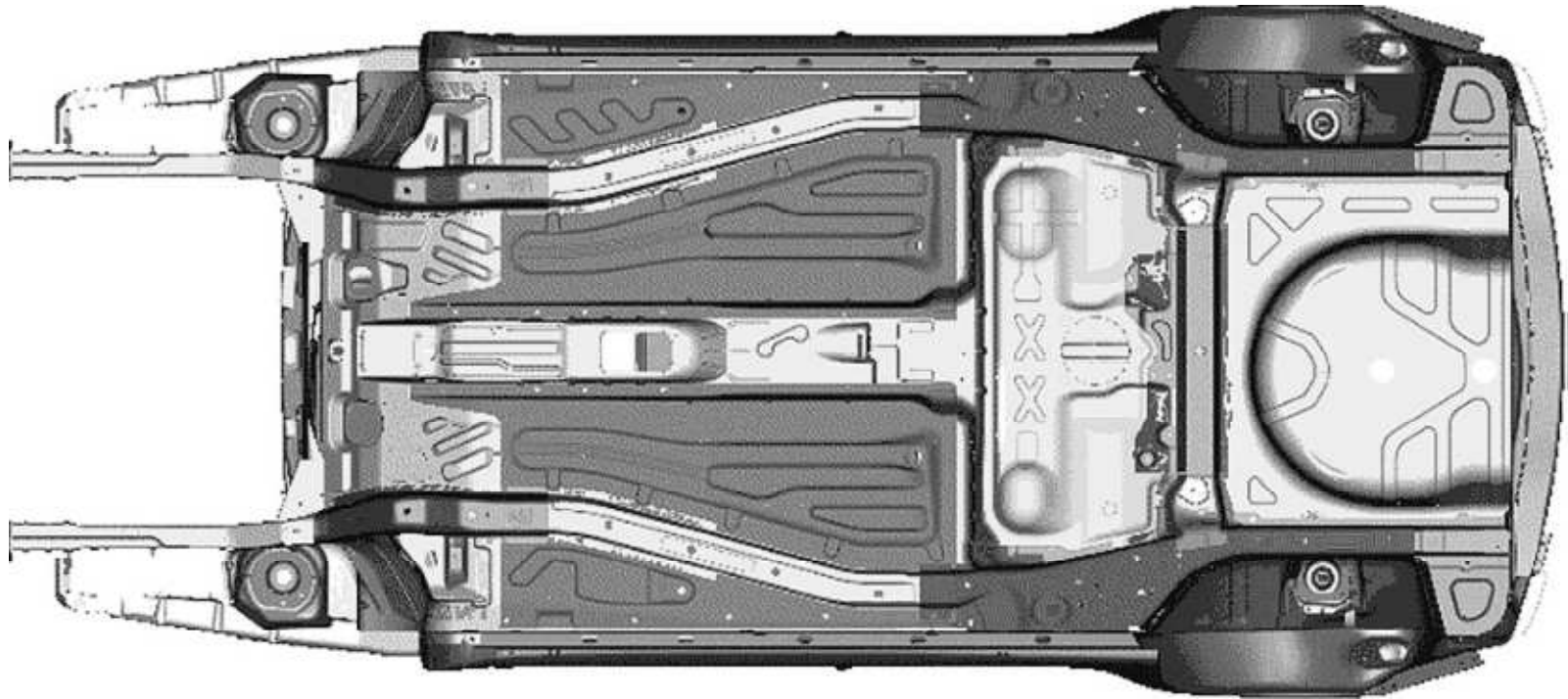

Platforma samonoseće karoserije

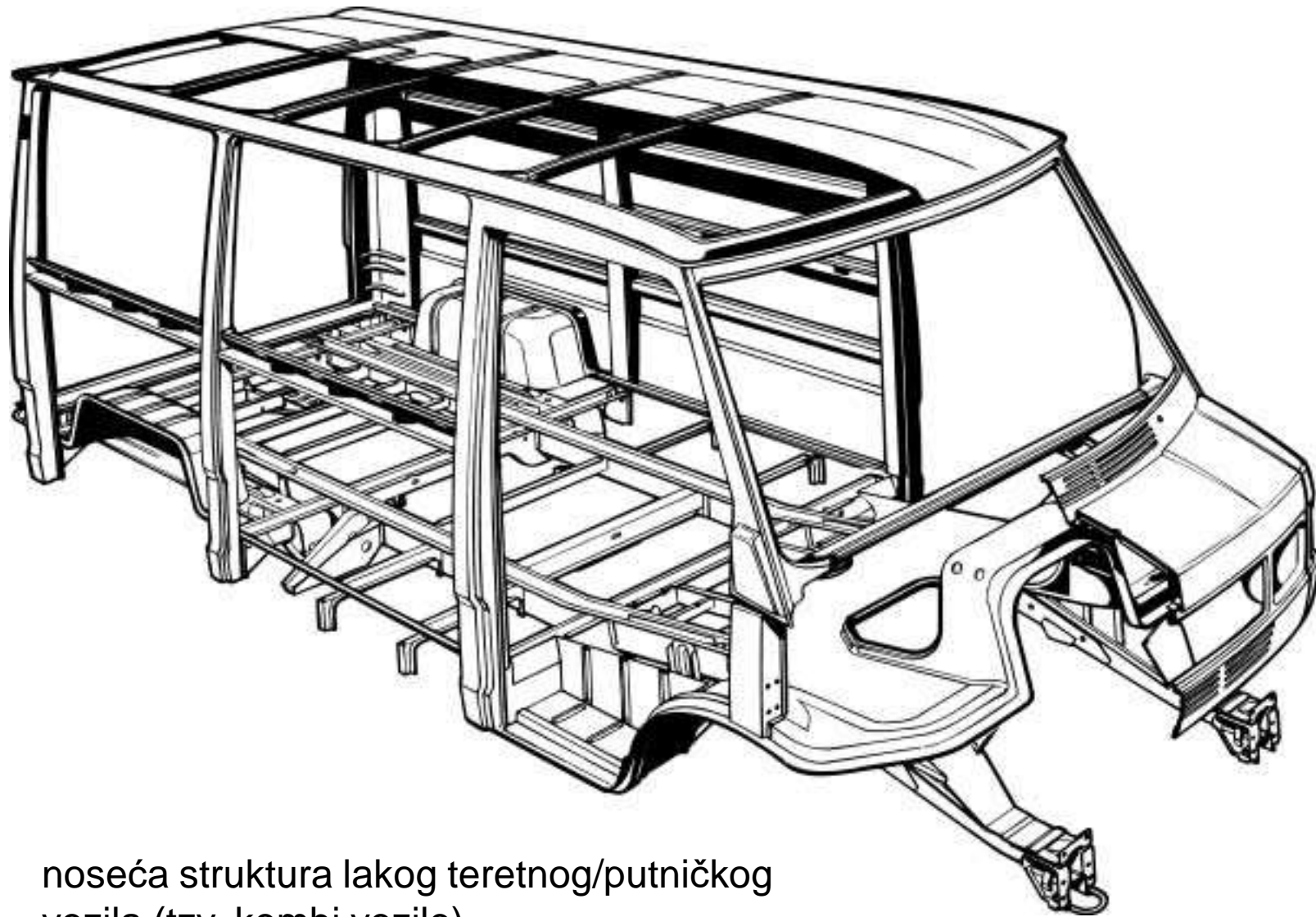
Kompletiranje školjke karoserije nad platformom

Pogled odozdo na platformu samonoseće karoserije

Samonoseće karoserije

noseća struktura lakog teretnog/putničkog vozila (tzv. kombi vozilo)

Zahtevi koje karoserije putničkih automobila treba da zadovolje propisani su ECE regulativama:

R 11 – Brave i šarke,

R 14 – Priključci pojaseva,

R 17 – Čvrstoća sedišta i priključaka sedišta,

R 26 – Isturenost spoljašnjih delova,

R 32 – Sudar odpozadi,

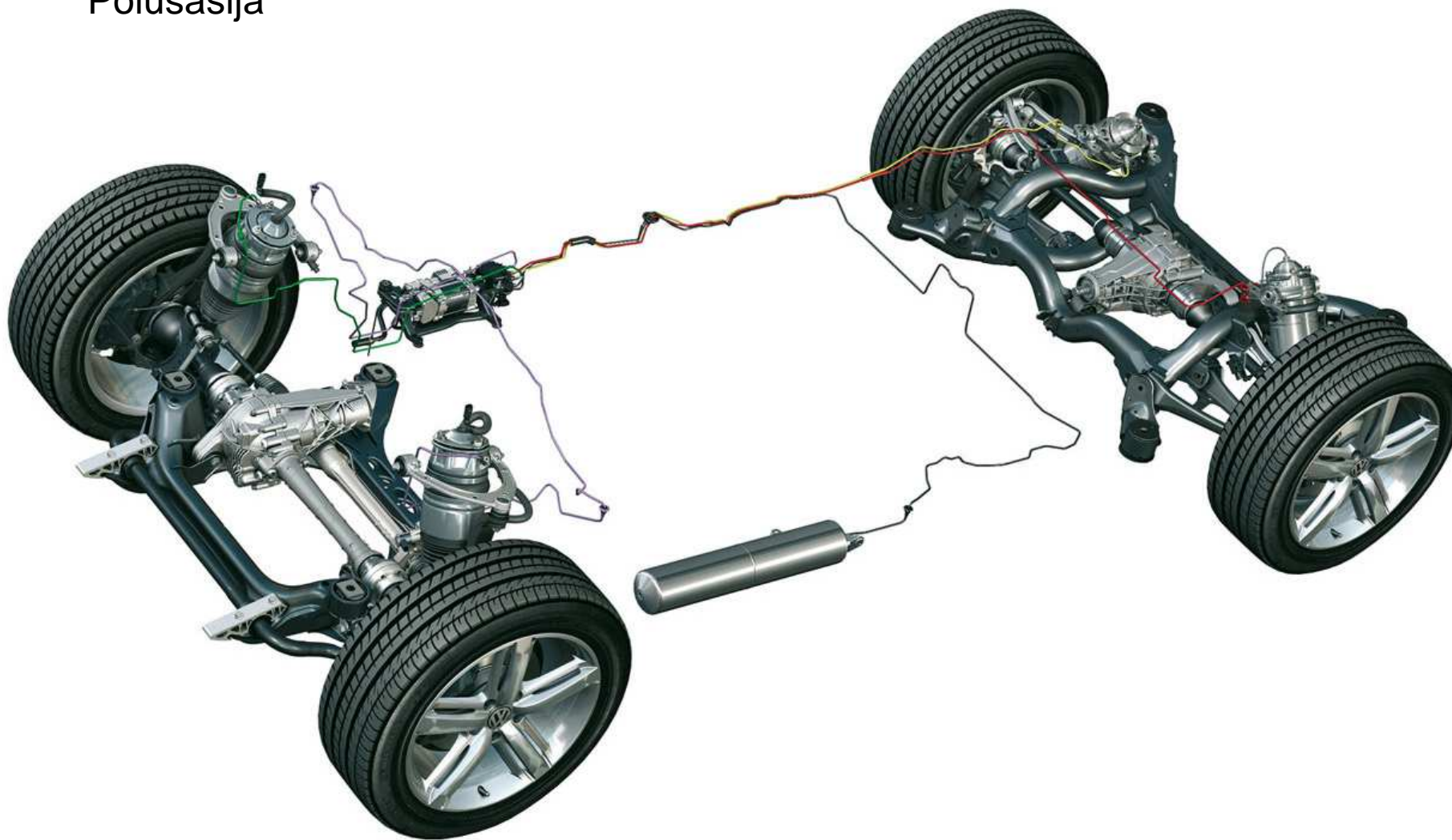
R 33 – Čeoni sudar,

R 94 – Zaštita putnika u slučaju sudara sa prednje strane,

R 95 – Zaštita putnika u slučaju sudara sa bočne strane

Samnoseće karoserije

Polušasija

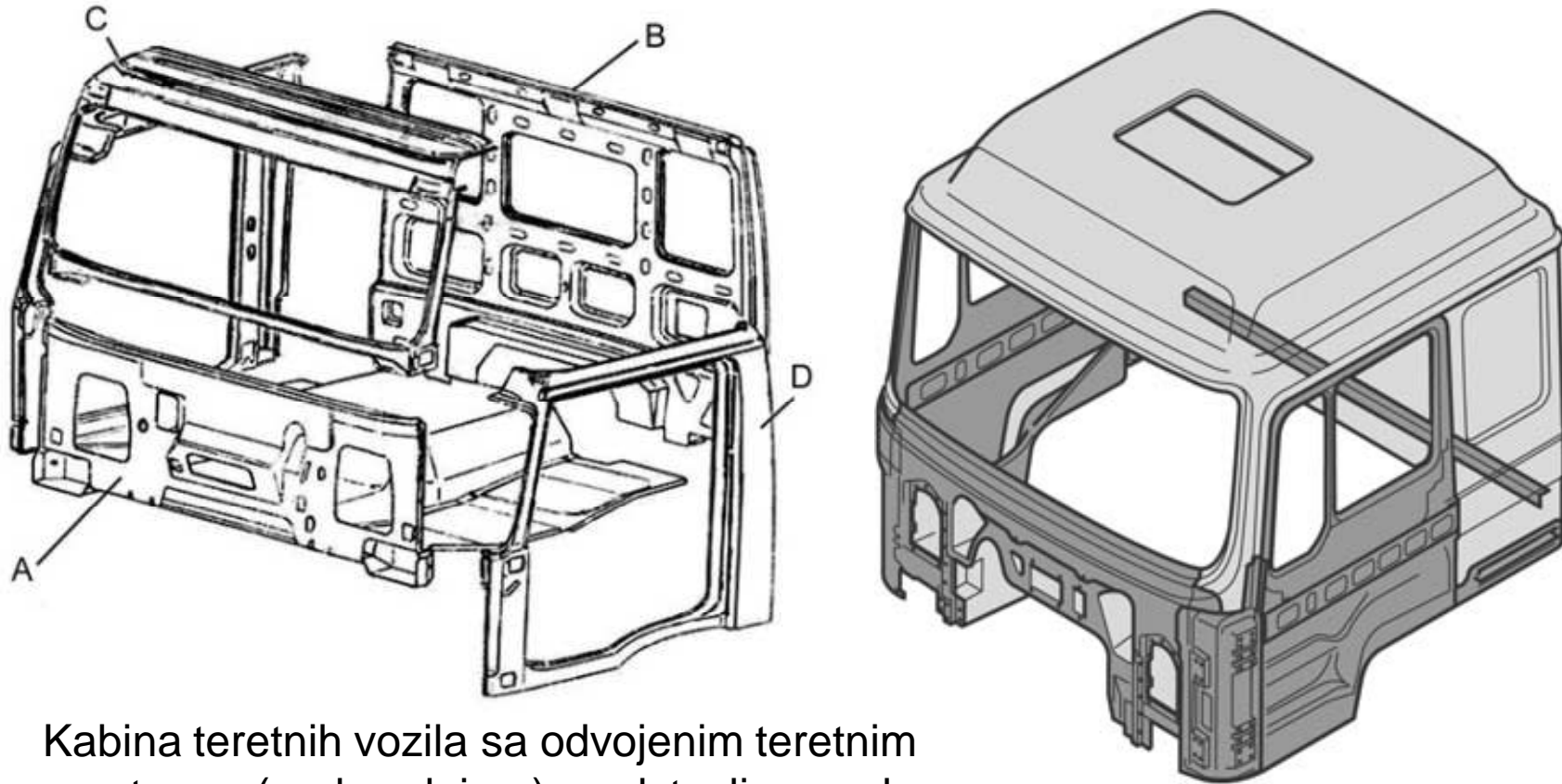
Samonoseće karoserije

Polušasija

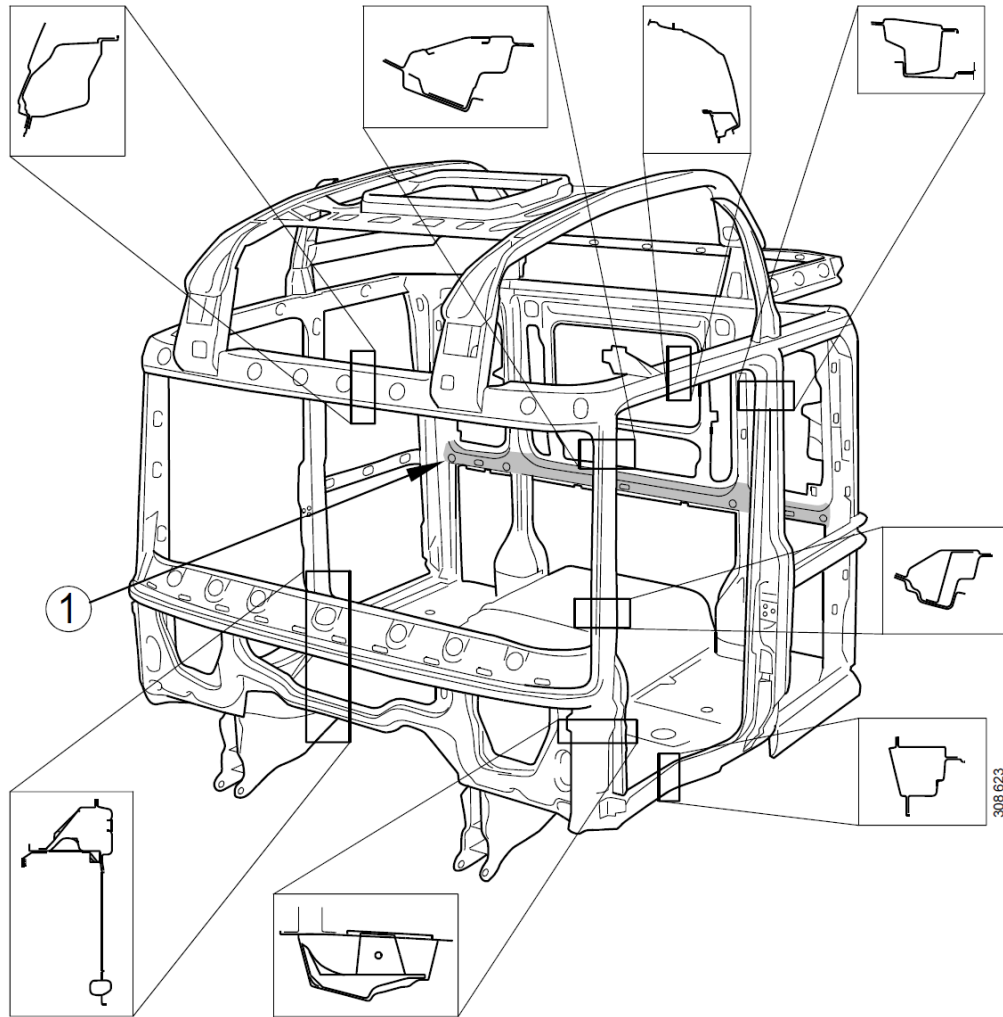

Kamionska kabina

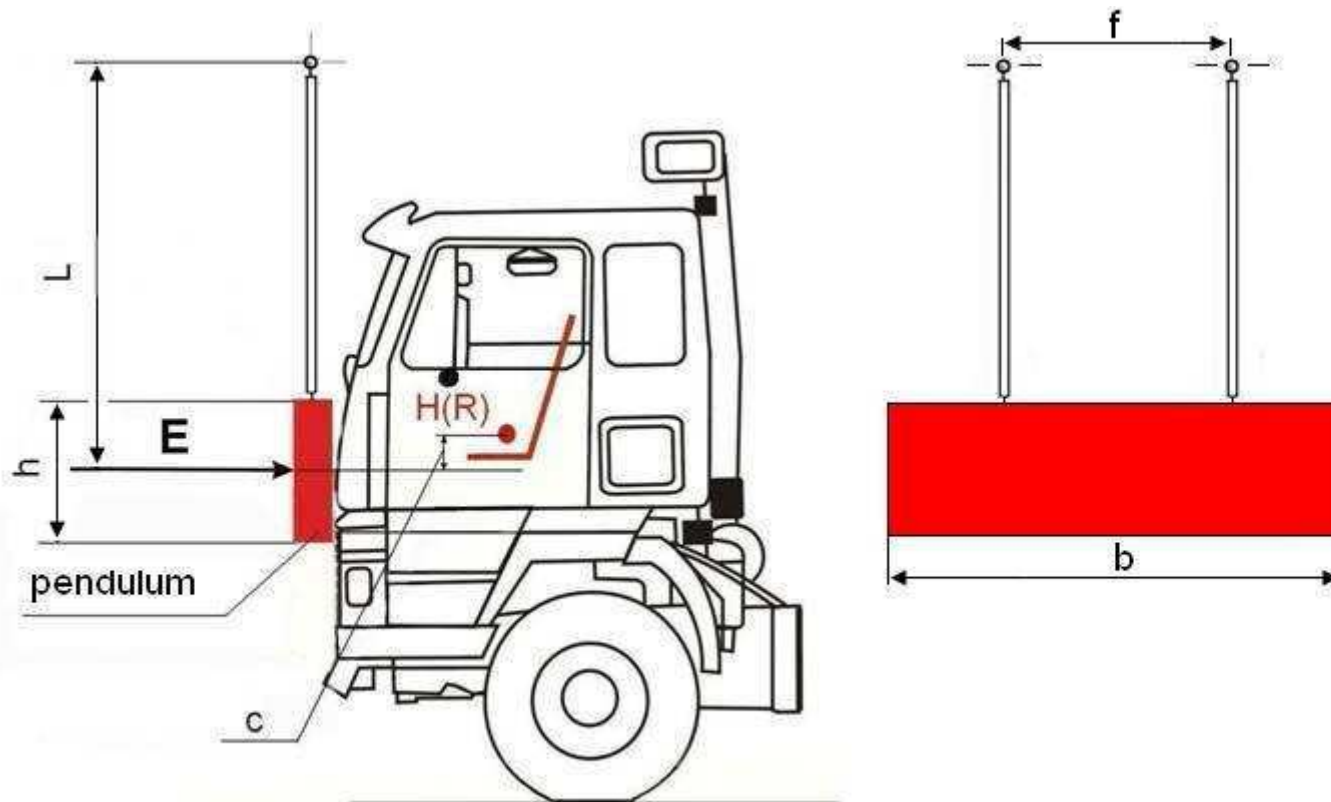

Kabina teretnih vozila sa odvojenim teretnim prostorom (nadgradnjom) predstavlja poseban modul, po pravilu elastično oslonjen na osnovni ram vozila. Većina teretnih vozila ima kabinu iznad motora, i potrebno je obezbediti toplotnu i zvučnu izolaciju od motora. Motoru se pristupa naginjanjem kabine.

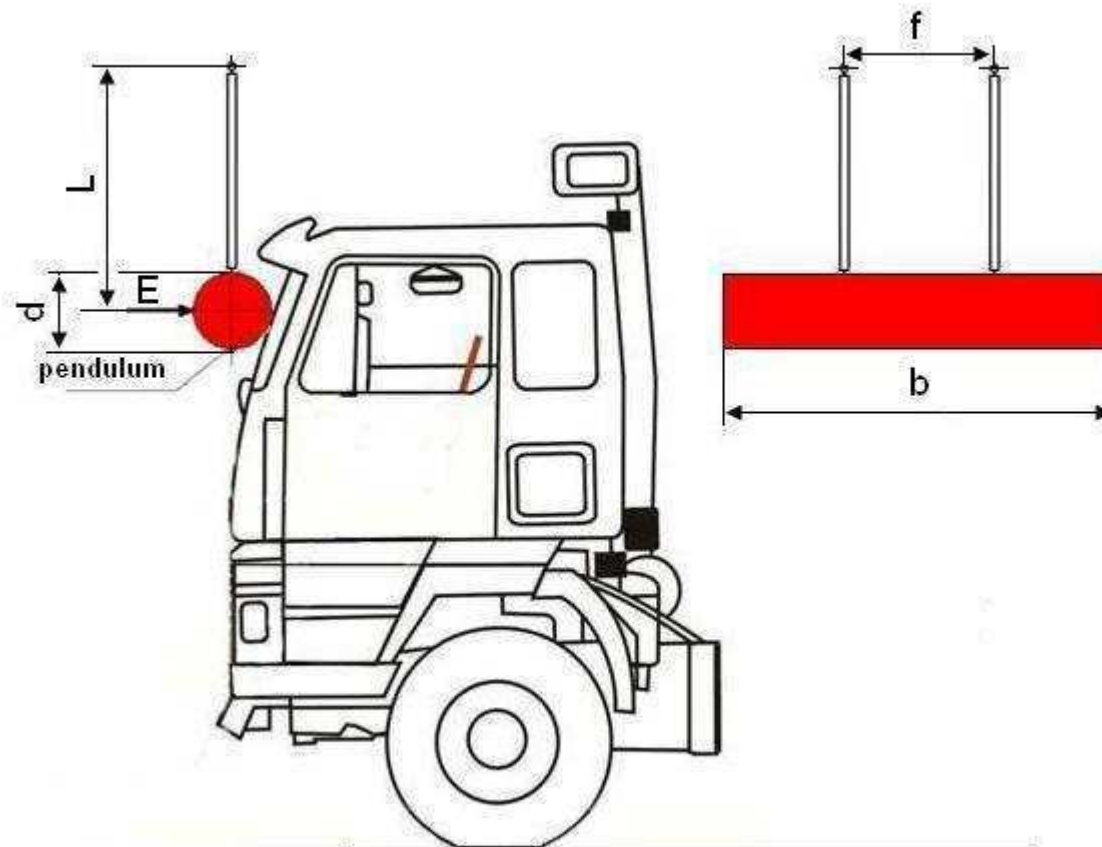
Kamionska kabina

zaštita vozača i suvozača u kabini teretnog vozila (ECE R29): masa tega na klatnu min. 1500 kg
samo za konstrukciju sa kabinom iznad motora
udarna energija 29,4 kJ za N_1 i $N_2 \leq 7,5$ t, 55 kJ za $N_2 > 7,5$ t i N_3

zaštita vozača i suvozača u kabini teretnog vozila (ECE R29): masa tega na klatnu min. 1000 kg
energija 29,4 kJ za $N_2 > 7,5$ t i N_3

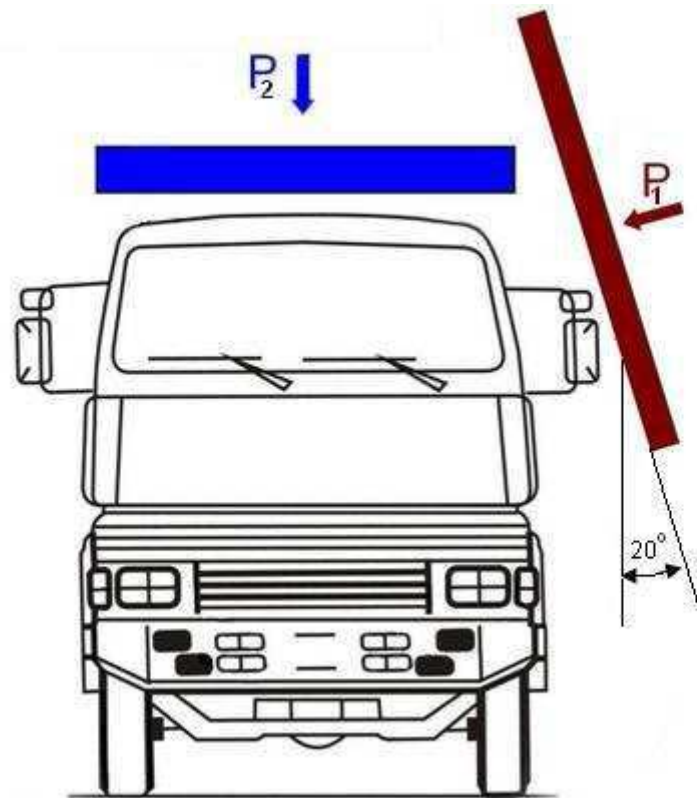
zaštita vozača i suvozača u kabini teretnog vozila (ECE R29):

masa tega P_1 min. 1500 kg, udarna energija 17,6 kJ

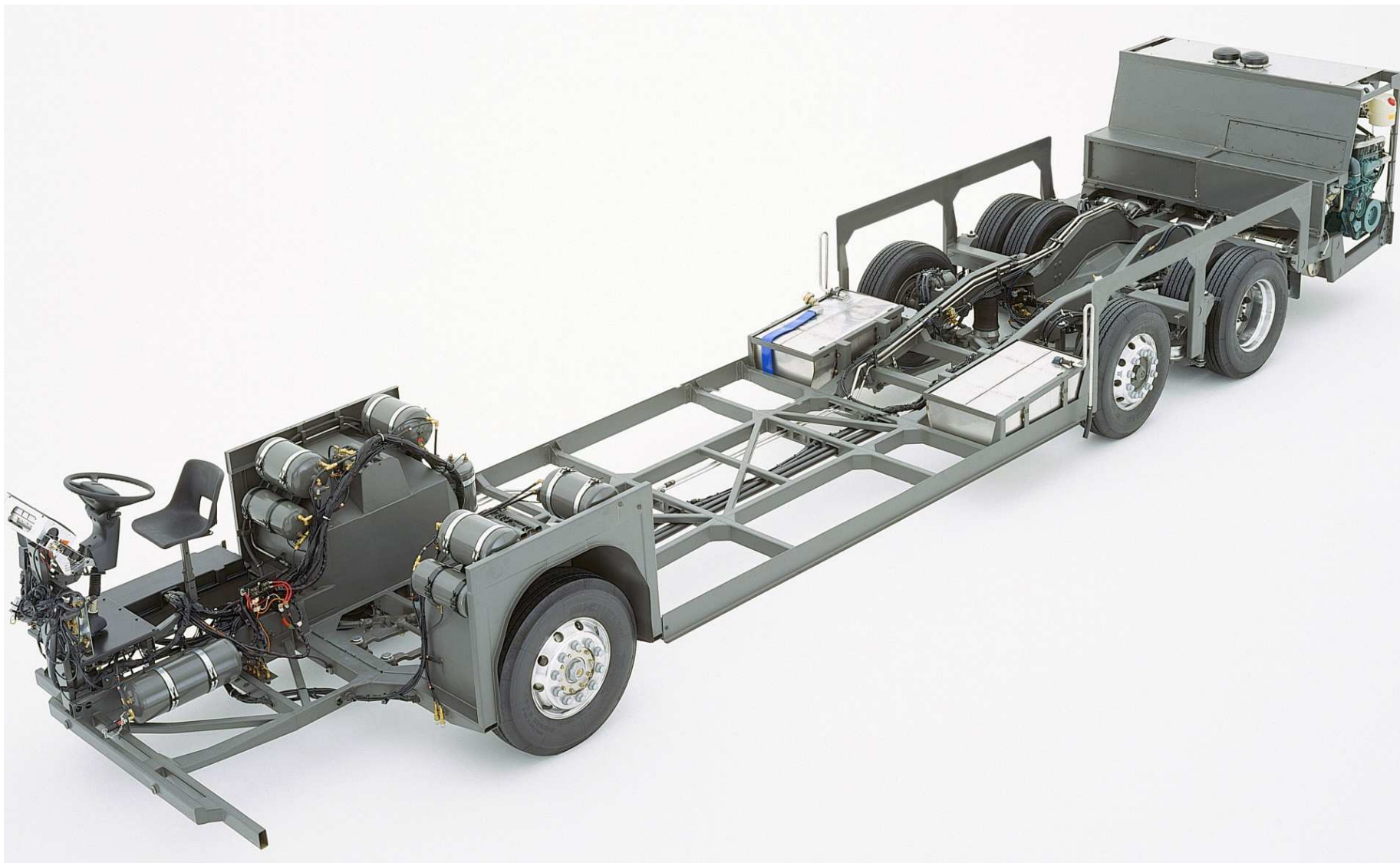
P_2 : statičko opterećenje krova jednako najvećem dozvoljenom opterećenju prednje osovine, najviše 98 kN

za $N_2 > 7,5$ t i N_3 P_1 i P_2

za N_1 i $N_2 \leq 7,5$ t samo P_2

Noseća struktura autobusa

Noseća struktura autobusa

Noseća struktura autobusa

Karoserije i unutrašnja oprema autobusa treba da zadovolje uslove postavljene regulativama ECE R 36 - Konstrukcija autobusa sa više od 22 sedišta, R 52 - Konstrukcija autobusa malog kapaciteta (do 22 sedišta), R 66 - Čvrstoća konstrukcije autobusa sa više od 22 sedišta, R 107 - Dvospratni autobusi u pogledu opšte konstrukcije

